

Kapitalist Sistem, Sistemin ve Sistemdeki Bireyin Ahlakı Üzerine Deyini!

İçeriği Yazan: [Erdinc AYDIN](#) [1] Zaman: Paz, 18/07/2010 - 11:02

Kapitalizmin gelişim

sürecinde kapitalist toplumda birey Weber'in dediği üzere "Demir Kafes"

metaforu ile hapsolür.

"Hiç kimse henüz gelecekte kafeste kimin yaşayacağını ve devasa gelişimin

sonunda da tamamen yeni peygamberler mi yoksa eski düşünce ve ideallerin

mi güçlü bir biçimde yeniden doğacağını ya da – bunların ikisi de

olmayacaksa- bir tür mekanikleşmiş taşlaşma ve bunun yanı sıra kasılmış bir

kendini beğenmişliğe mi geçileceğini bilmiyor. Ruh yoksunu uzman insanları,

yürek yoksunu zevk insanları, bu hiçler, kendi kendine hiç ulaşılmamış bir

insanlık düzeyine tırmandıklarını zannederler” Weber, 1997:160.

Weber’in tanımlarken öykündüğü, Kapitalist sistemde insan için Nietzsche bu

bütün “hiç”likleri tanımlarken:

“Bütün artık bir bütün oluşturmaz. Bu imge, çöküşün tüm biçimleri için

geçerlidir: Bu her defasında, atomların anarşisi, iradenin çökmesidir. [...],

Bütünün artık hiçbir yaşamı yoktur: Karışık, düzenlenmiş, yapay bir artefaktır

der. T.De Koninck,2003:69.

Bu çöküşte ve demir kafese hapis olmuş insan olarak insan, Marx'ta ise

karşımıza **1844 El Yazmalarında**, kendi öz nesnelliği ve kendini kendi yapan

üretim ilişkilerinde nesneleştiği bir toplumsallık içinde yani emeğinin

metalaşması ve kendine **“Yabancılaşması”** olarak tanımlanır. Ve tüm

tanımların üzerinde kendi emeğine, emeğinin somutlanmış hali olan

ürettiğine ve ürettiğinin dolaylı ya da direk dolaşımıyla emeğin başkalaşmış

nesnelliğiyle birlikte **“artık”** sız halinin nasıl olup da:

[emek = emek + artık + kar] dır gibi bir **“inandırılmışlığa”**

dönüştürüldüğünü ve ürettikçe fakirleştiğini deneyimleyerek yaşar(!).

Bu yaşama dayatmasını(!) gayri ahlaki olmaklığı ile kavrayan düşünürlerin bir

kısmı ise algılarken anarşizme varan bir çizginin kapısını aralıyor, bazıları ise

bu kavrayışı ayakları yere basan bir hale dönüştürme çabalarına giriyordu.

Böylelikle sol ve / veya Sosyalist ekonomik doktrinler insanlık tarihinin

sayfalarında yer almaya başlıyordu.

“Sosyalist ekonomik doktrinler daha çok İngiltere’den kaynaklansa da,

sosyalizmin İngiliz ve Fransız fikirlerinden eşit olarak türediği söylenebilir. On

sekizinci yüzyılda Fransa’daki devrimci sol hareket, birçok sosyalist

düşüncenin çıkmasına yol açtı.” E.K.Hunt,2005:229.

Artık; üretim ilişkileriyle ortaya çıkan, ürün ve bu ürünün mübadele (değişim)

değeri ve bu değer el değiştirmesinde kolaylık sağlayan hatta kendine

yabancılaşan emeğin somutlandığı ürünün mübadele edilebilmesini

kolaylaştırmak adına var olan bir somutlama olan **“PARA”** ve bu paraya

endeksli kapitalist toplumda biriktirme aracı olarak rolünü **“evrak”**

larla kolaylaştıran biriktirme araçları ortaya çıkarmış ve bunun kapitalist

toplumda hukuksal zeminleri oluşturulmuştur. İşte finansal sermayenin ortaya

çıkışı ve kapitalizmin en vahşi en korkunç sömürsünü hızlandıran fakat aynı

sebeple kapitalizmin kendi iç çelişkileriyle kendini yok etmeye götüren yönü

ve sermayenin kirliliği gözler önündedir. Çünkü paranın;
“Onun şuncası karayı ak, çirkini güzel,yanlışı doğru,
Alçağı soylu, yaşlıyı genç, korkağı yiğit eder.[...]

Sen görünür Tanrı!

Kaynaştırıp, öpüştürürsün bütün olanaksızlıkları!” Shakespeare: Aktaran,

K.Marx,1995: 225,226.

Diyen İngiliz şaire ilham veren yönleri daha o zamanda paranın birikim

sürecindeki gayri ahlaki geçmişiyle, gayri ahlaki bir varlığı olup gayri ahlaki

ve gerçek dışı bir gerçekliği yaşattığı sabittir.

Ülkemizde bu gayri ahlaki sistemin hâkim olmasını “kaçınılmaz olarak

sunmak” isteyenlerin üreten insanlar için bir yoksullaşma, yoksunlaşma ve

yabancılaşma çağrısı yaptığı mutlaktır. Ve mutlaktır ki **“genel**

temayül” olarak ahlaksızlığın, kendisine ahlaklı olmayı erdem olarak kabul

edenler tarafından ahlaksızlaşmayı bilerek, bilmeyerek; isteyerek,

istemeyerek kabul edildiği de gerçektir.

Ve kapitalist sistemde, benim de katıldığım, elbette bir atasözü olarak

tecrübeyle sabit bir aktarım ile toplum; baştan kokar!

erdinc.aydin@politikadergisi.com [2]

Kaynakça:

Weber, Max (1997),Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu, (Çev.Zeynep

Aruoba), Hil Yayın. Aktaran: Dr. Derya Güler Aydın, TODAİE, Amme İdaresi

Dergisi, Cilt:43, Sayı:2, Haziran 2010.

E.K.Hunt(2005), İktisadi Düşünce Tarihi, (Çev. Müfit Günay), Dost Kitapevi.

Thomas De Koninck (2003), Yeni Cehalet ve Kültür Problemi, (Çev. İnci Malak

Uysal), Epos Yayınları.

Marx,Karl, F.Engels (1995), Yazın ve Sanat Üzerine I, (Çev: Öner Ünalın), Sol

Yayınları

Yorumlar

- [Eko-Politik](#) [3]

Kaynak URL (22/05/2024 - 15:56 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/kapitalist-sistem-sistemin-ve-sistemdeki-bireyin-ahlaki-uzerine-deyini>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/erdinc-aydin>

[2] <mailto:erdinc.aydin@politikadergisi.com>

[3] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/eko-politik>